

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Факультет ветеринарної медицини

Кафедра акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Декан факультету
ветеринарної медицини
проф. М.І. Цвіліховський

_____ 2019 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри акушерства, гінекології
та біотехнології відтворення тварин
протокол № 11 від "14" травня 2019 р.

доц. _____ О.А. Вальчук

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

з дисципліни

**«Превентивні ветеринарні технології незаразних хвороб
жуйних»**

для підготовки фахівців ОС «Магістр»

**Магістерська програма «Ветеринарне забезпечення скотарства,
вівчарства та козівництва»**

Спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»
(шифр спеціальності) (назва спеціальності)

Денна форма (термін навчання 1.4 роки)

Підготували – Вальчук О.А., Жук Ю.В. Деркач С.С.

Київ 2019

Опис навчальної дисципліни
Превентивні ветеринарні технології незаразних хвороб жуйних
 (назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	<u>211– «Ветеринарія»</u> (шифр і назва)	
Напрямок підготовки	<u>Ветеринарна медицина</u> (шифр і назва)	
Спеціальність	<u>Ветеринарна медицина</u> (шифр і назва)	
Освітній ступінь	Магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	284	
Кількість кредитів ECTS	7,8	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	–	
Форма контролю	Залік, Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	_____
Семестр	3–4	_____
Лекційні заняття	47 год.	_____ год.
Практичні, семінарські заняття	–	_____ год.
Лабораторні заняття	60 год.	_____ год.
Самостійна робота	284 год.	_____ год.
Індивідуальні завдання	–	_____ год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	3,5 год. 4,5 год.	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: основною метою інтегрованої дисципліни «Превентивні ветеринарні технології незаразних хвороб жуйних» – удосконалення та поглиблення теоретичних знань і практичних навичок із розпізнавання акушерських та гінекологічних хвороб жуйних, вивчення етіології, патогенезу, симптомів, перебігу, прогнозу, організації профілактичних і лікувальних заходів залежно від конкретних умов утримання, годівлі та продуктивності тварин.

Завдання:

- поглибити теоретичну підготовку з анатомії, фізіології і біохімії ВРХ, кіз, овець;
- освоїти методики клініко-лабораторних досліджень та методи постановки діагнозу і диференціальної діагностики хвороб жуйних інфекційної, інвазійної і неінфекційної природи;
- поглибити теоретичну підготовку з етіопатогенезу і терапії акушерських хвороб жуйних;
- отримати навички аналізу, узагальнення матеріалу з вибраної проблеми при написанні магістерської роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сучасні методи клінічних, лабораторних, функціональних, інструментальних та інших досліджень жуйних з акушерсько-гінекологічною патологією;
- особливості етіології, патогенезу, симптомів, а також принципи лікування та профілактики акушерських та гінекологічних хвороб жуйних

вміти:

- володіти сучасними методами клініко-лабораторних, функціональних, інструментальних та інших досліджень хворих на акушерську та гінекологічну патологію жуйних та вміти аналізувати їх результати;
- розпізнавати (діагностувати) акушерсько-гінекологічну патологію у жуйних;
- з урахуванням етіології і патогенезу раціонально застосовувати фармакологічні та інші засоби лікування хворих тварин;
- складати план заходів профілактики акушерсько-гінекологічних хвороб жуйних та організувати його виконання

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Превентивні ветеринарні технології за акушерських хвороб

Тема лекційного заняття 1. Молочне скотарство України. Сучасний стани та перспективи галузі.

Тема лекційного заняття 2. Сучасні дані щодо нейроендокринної регуляції репродуктивного періоду та методи стимуляції статевого циклу.

Тема лекційного заняття 3. Запліднення самок – імунологія запліднення: етапи та фактори, впливають на запліднення.

Тема лекційного заняття 4. Критерії відтворної здатності тварин. Міжотельний інтервал. Сервіс-період. Індепенданс період. Індекс осіменіння. Коефіцієнт відтворення стада.

Тема лекційного заняття 5. Критерії гормонального стану корів впродовж вагітності, родів та післяродового періоду. Методи оцінки гормонального стану.

Тема лекційного заняття 6. Інструментальні методи діагностики вагітності. Ультразвукова, електропунктурна, ендоскопія, амніоскопія.

Тема лекційного заняття 7. Розповсюдження, діагностика та розробка заходів з профілактики абортів на комплексах і фермерських господарств.

Тема лекційного заняття 8. Сухостійний період у жуйних. Технології запуску. Діагностичні та профілактичні заходи впродовж означеного періоду.

Тема лекційного заняття 9. Роди у жуйних. Причини патологічних родів. Профілактичні заходи.

Тема лекційного заняття 10. Особливості перебігу стану післяродової інволюції геніталій у жуйних. Участь нейрогуморальних механізмів у поновленні відтворювальної здатності.

Тема лекційного заняття 11. Діагностика і профілактика акушерських хвороб, що ускладнюють перебіг післяродового періоду.

Тема лекційного заняття 12. Ветеринарна перинатологія. Технології вирощування ремонтного молодняка.

Тема лекційного заняття 13. Діагностика і фізіологічні основи профілактики маститу у жуйних. Економічні втрати.

Тема лекційного заняття 14. Контролюючі показники фізіологічного стану на технологічних лініях доїльних залів.

Тема лекційного заняття 15. Управління відтворенням у високопродуктивних стадах України. Аналіз, стан, проблеми відтворення.

Тема лекційного заняття 16. Сексована сперма – інновація у молочному скотарстві, як метод управління стадом.

Тема лекційного заняття 17. Узагальнююча лекція – акушерська диспансеризація.

Змістовий модуль 2.

Превентивні ветеринарні технології за гінекологічної патології у жуйних.

Тема лекційного заняття 1. Неплідність у жуйних та стерильність телиць. Економічні втрати.

Тема лекційного заняття 2. Ендокринологія та імунологія неплідності.

Тема лекційного заняття 3. Симптоматична неплідність у жуйних. Інфекційні та інвазійні чинники.

Тема лекційного заняття 4. Гінекологічна диспансеризація.: етапи та методи.

Тема лекційного заняття 5. Новітні методи лікування та профілактики гінекологічних хвороб жуйних.

Тема лекційного заняття 6. Організація управління – менеджмент на комплексах та господарствах з виробництва продукції скотарства, вівчарства, козівництва.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Превентивні ветеринарні технології за акушерських хвороб						
Тема 1. Молочне скотарство України. Сучасний стани та перспективи галузі.	11	2		2		7
Тема 2. Сучасні дані щодо нейроендокринної регуляції репродуктивного періоду та методи стимуляції статевого циклу.	11	2		2		7
Тема 3. Запліднення самок – імунологія запліднення: етапи та фактори, впливають на запліднення.	11	2		2		7
Тема 4. Критерії відтворної здатності тварин. Міжотельний інтервал. Сервіс-період. Індепенданс період. Індекс осіменіння. Коефіцієнт відтворення стада.	11	2		2		7
Тема 5. Критерії гормонального стану корів впродовж вагітності, родів та післяродового періоду. Методи оцінки гормонального стану.	11	2		2		7
Тема 6. Інструментальні методи діагностики вагітності. Ультразвукова, електропунктурна, ендоскопія, амніоскопія.	11	2		2		7
Тема 7. Розповсюдження, діагностика та розробка заходів з профілактики абортів на комплексах і фермерських господарств.	11	2		2		7
Тема 8. Сухостійний період у жуйних. Технології запуску. Діагностичні та профілактичні заходи впродовж означеного періоду.	11	2		2		7
Тема 9. Роди у жуйних. Причини патологічних родів. Профілактичні заходи.	11	2		2		7
Тема 10. Особливості перебігу стану післяродової інволюції геніталій у жуйних. Участь нейрогуморальних механізмів у поновленні відтворювальної здатності.	11	2		2		7
Тема 11. Діагностика і профілактика акушерських хвороб, що ускладнюють перебіг післяродового періоду.	11	2		2		7
Тема 12. Ветеринарна перинатологія. Технології вирощування ремонтного молодняка.	11	2		2		7
Тема 13. Діагностика і фізіологічні основи профілактики маститу у жуйних. Економічні втрати.	11	2		2		7
Тема 14. Контролюючі показники фізіологічного стану на технологічних лініях доїльних залів.	11	2		2		7
Тема 15. Управління відтворенням у високопродуктивних стадах України. Аналіз, стан, проблеми відтворення.	11	2		2		7
Тема 16. Сексована сперма – інновація у молочному	11	2		2		7

скотарстві, як метод управління стадом.					
Тема 17. Узагальнююча лекція – акушерська диспансеризація.	11	2	2		7
Разом за змістовим модулем 1	187	34	34		119
Змістовий модуль 2. Превентивні ветеринарні технології за гінекологічної патології у жуйних.					
Тема 1. Неплідність у жуйних та стерильність телиць. Економічні втрати.	20	2	4		10
Тема . Ендокринологія та імунологія неплідності.	20	2	4		10
Тема 3. Симптоматична неплідність у жуйних. Інфекційні та інвазійні чинники.	20	2	4		10
Тема 4. Гінекологічна диспансеризація.: етапи та методи.	20	2	4		10
Тема 5. Новітні методи лікування та профілактики гінекологічних хвороб жуйних.	20	2	4		10
Тема 6. Організація управління – менеджмент на комплексах та господарствах з виробництва продукції скотарства, вівчарства, козівництва.	20	3	6		8
Разом за змістовим модулем 2	97	13	26		58
Усього годин	284	47	60		177

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені	
2		
...		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені	
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
3 семестр (Превентивні ветеринарні технології за акушерських хвороб)		
1.	ТЕМА 1. Аналіз організації осіменіння корів і телиць в Україні та ВП НДГ НУБіП України	2
2.	ТЕМА 2. Організація і аналіз методів стимуляції і синхронізації статевого циклу	6
3.	ТЕМА 3. Сучасні методи виявлення корів і телиць в охоті (виїзд у господарство)	6
4.	ТЕМА 4. Аналіз стану відтворення поголів'я у відокремлених підрозділах НДГ НУБіП України	4

5.	ТЕМА 5. Критерії оцінки перебігу родів та післяродового періоду	2
6.	ТЕМА 6. Діагностика вагітності (виїзд у господарство)	6
7.	ТЕМА 7. Організація і аналіз підготовки і перебігу сухостійного періоду у корів і нетелів на комплексах і господарствах	4
8.	ТЕМА 8. Клінічні та лабораторні методи діагностики післяродових ускладнень	4
4 семестр (Превентивні ветеринарні технології за гінекологічних хвороб)		
9.	ТЕМА 9. Контроль за станом молочної залози під час лактації та у сухостійних корів і нетелів (виїзд у господарство)	4
10.	ТЕМА 10. Економічне обґрунтування організації заходів з профілактики і ліквідації маститу.	2
11.	ТЕМА 11. Сучасні технології вирощування ремонтного молодняка на комплексах	2
12.	ТЕМА 12. Організація діагностичних, профілактичних і лікувальних заходів за систематичної неплідності (виїзд у господарство)	4
13.	ТЕМА 13. Діагностика, лікування та профілактика інфекційних хвороб жуйних, що призводять до неплідності.	2
14.	ТЕМА 14. Організація і проведення акушерської та гінекологічної диспансеризації (виїзд у господарство)	2
15.	ТЕМА 15. Управління і аналіз відтворення за програмою «Юніформ- Агрі» на молочних комплексах України	8
16.	ТЕМА 16. Допуск до іспиту	2
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
3 семестр (Превентивні ветеринарні технології за акушерських хвороб)		
1.	ТЕМА 1. Планування та аналіз превентивних заходів з акушерських хвороб жуйних з врахуванням репродуктивного стану груп тварин.	7
2.	ТЕМА 2. Аналіз годівлі жуйних (аналіз раціону за вмістом поживних і біологічно активних речовин).	7
3.	ТЕМА 3. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці хвороб вагітних у великої рогатої худоби, овець і кіз.	7
4.	ТЕМА 4. Профілактика хвороб вагітних великої рогатої худоби, овець і кіз.	7
5.	ТЕМА 5. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці патології родів у	7

	великої рогатої худоби, овець і кіз.	
6.	ТЕМА 6. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці післяродової патології у великої рогатої худоби, овець і кіз.	7
7.	ТЕМА 7. Профілактика післяродової патології у великої рогатої худоби, овець і кіз.	7
8.	ТЕМА 8. Профілактика акушерських хвороб, пов'язаних із порушенням обміну речовин.	7
4 семестр (Превентивні ветеринарні технології за гінекологічної патології у жуйних)		
9.	ТЕМА 9. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці хвороб яєчників великої рогатої худоби, овець і кіз.	10
10.	ТЕМА 10. Профілактика дисфункції яєчників великої рогатої худоби, овець і кіз.	10
11.	ТЕМА 11. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці інфекційних хвороб, які вражають статеву систему у жуйних.	10
12.	ТЕМА 12. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці інвазійних хвороб, які вражають статеву систему у жуйних.	10
13.	ТЕМА 13. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці неонатальних хвороб молодняку жуйних.	10
14.	ТЕМА 14. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці хвороб молочної залози жуйних.	10
15.	ТЕМА 15. Профілактика аліментарної, штучно набутої неплідності великої рогатої худоби, кіз та овець.	10
16.	ТЕМА 16. Профілактика симптоматичної неплідності у великої рогатої худоби та овець.	10
17.	Тема 17. Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень за хвороб системи крові, імунної систем та алергічних хвороб у великої рогатої худоби, овець і кіз.	10
18.	ТЕМА 18. Заходи профілактики неплідності у великої рогатої худоби, овець і кіз.	7
19.	ТЕМА 19. Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень статевої системи жуйних.	8
20.	ТЕМА 20. Профілактика андрологічних хвороб у жуйних.	8
21.	ТЕМА 21. Акушерсько-гінекологічна диспансеризація.	8
...		

9. Індивідуальні завдання

Не передбачені

10. Методи навчання

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (метод справ, лабораторна робота, практична робота).

11. Форми контролю

- поточний (опитування, тестування);
- рубіжний (контрольна робота, реферат, модулі);
- підсумковий (тестування, екзамен письмовий).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					
0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Примітки. 1. Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», затвердженого ректором університету 03.04.2009 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_{ДИС}} + R_{ДР} - R_{ШТР},$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{ДИС} = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{ДР}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{ШТР}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})}{n} + R_{ДР} - R_{ШТР}.$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$ додається до $R_{НР}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{НР}$. Він

визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

2. Згідно із зазначеним Положенням *підготовка і захист курсового проекту (роботи)* оцінюється за 100 бальною шкалою і далі переводиться в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Жук Ю.В., Любецький В.Й., Михайлюк М.М. Методичні рекомендації щодо застосування вітамінно-мінеральних преміксів для підвищення запліднювальної здатності високопродуктивних корів. – К., 2008. – 29 с.

2. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В., Сlepченко В.М., Вальчук О.А. Діагностика та лікування субінволюції матки у корів: Методичні вказівки з курсу «Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології» – К., ТОВ “Анва-прінт”, 2008. – 30 с.

3. Любецький В.Й., Вальчук О.А., Жук Ю.В., Сlepченко В.М., Деркач С.С., Саяпін С.П. Інформаційно-облікова система “Програма контролю відтворної здатності корів у системі моніторингу ветеринарного благополуччя у скотарстві” (науково-методичні рекомендації для використання

спеціалістами галузей тваринництва та ветеринарної медицини). – К.: Видавничий центр НУБіП України. – 2013. – 30 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Яблонський В.А., Хомин С.П., Калиновський Г.М., Харута Г.Г., Харенко М.І., Завірюха В.І., Любецький В.Й. Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології // Вінниця, Нова Книга, 2008. – 589 с.
2. Яблонський В.А. Біотехнологія відтворення тварин – К., Арістей, 2004. – 293 с.
3. Яблонський В.А., Любецький В.Й., Бородиня В.І. Патологія молочної залози (лекції для слухачів потоку магістратури з дисципліни «Акушерство, гінекологія та біотехнологія розмноження тварин з основами андрології»). – К., 2004. – 45 с.
4. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства. – Х.: Прапор, 2003. – 400 с.
5. Яблонський В.А. Практичне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. – К., «Мета», 2002. – 319 с.
6. Левченко В.І., Влізло В.В., Конрахін І.П. та ін. Ветеринарна клінічна біохімія. – Біла церква. – 2002. – 400 с.
7. Оперативная хирургия с топографической анатомией животных /Под ред. К.А. Петрикова/. – М.: Колос, 2001. – 424 с.
8. Патофізіологія тварин: Підручник /А.Й. Мазуркевич, В.Л. Тарасович, Дж. Клуґі/. – К.: Вища школа, 2000. -
9. Завірюха В.І., Куртяк Б.М. Патологія органів розмноження та стимуляція продуктивності корів. – Львів, ТеРус, 1999. – 146 с.
10. Харута Г.Г. Прогнозування відтворної функції корів. – біла Церква. – 1999. – 93 с.

11. Антонюк В.С. Биотехнологические основы повышения эффективности оплодотворения сельскохозяйственных животных. – Минск: Ураджай, 1998. – 198 с.
12. Косенко М.В. Диспансеризация в системе профилактики бесплодия и контролю репродуктивной функции сельскохозяйственных животных. – К., Урожай, 1995. – 229 с.
13. Карпов В.А. акушерство и гинекология мелких домашних животных. – М.: Росагропромиздат, 1990. – 288 с.
14. Герасименко Биотехнология. Учебное пособие. – К.: Выща школа, 1989. – 343 с.
15. Ернест Л.К., Сергеев Н.И. Трансплантация эмбрионов с.-х. животных. – М.: ВО Агропромиздат, 1989. – 301 с.
16. Студенцов А.П., Шипилов В.С., Субботина Л.Г., Преображенский О.Н. Ветеринарное акушерство и гинекология. – М., Колос., 1986. – 480 с.
17. Прокофьев М.И. Регуляция размножения с.-х. животных. – Л., Наука, 1983. – 230 с.
18. Оксамитный М.К. Субклубничные маститы у коров. – К.: Урожай. – 1973. – 144 с.
19. Мартыненко Н.А. Эмбриональная смертность ее предупреждение. – К.: Урожай, 1971. – 297 с.
20. Остин К.Р., Пери Дж.С. Факторы воздействующие на плодовитость /Перевод с англ. Ходянцева Л.К./ – М.: Из-во Медицина, 1970. – 303 с.
21. Падучева А.Л., Бойко Д.Ф. гормональные методы повышения плодовитости сельскохозяйственных животных. – М: Урожай, 1965. – 303 с.
22. Мелехов Г.П., Чубинская А.А. минеральное и витаминное питание с.-х. животных. – Л., Госиздат сельскохозяйственной литературы, 1960. – 251 с.

Допоміжна

1. Любецкий В.Й., Колесник В.Я., Михайлюк М.М. Нетрадиційні методи лікування дрібних домашніх тварин. Навчальний посібник. – К. ПП “Графіка”. – 2004. – 44 с.

2. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Письменний Р.В. Застосування електрорефлексотерапії в комплексному лікуванні пуерперального метриту у корів // Вісн. Сумського НАУ. – 2003. – Вип. 10, С. 60–64.
3. Михайлюк М.М. Підбір біологічно активних точок для електропунктурної корекції пуерперального метриту корів // Вісн. Сумського НАУ. – 2004. – Вип.7(12) . – С.96-100.
4. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В. Комплексна терапія високопродуктивних корів, хворих на післяродовий метрит // Конференція професорсько-викладацького складу і аспірантів навч.- наукового ін-ту вет. мед. якості і безпеки продукції АПК (Тези доповідей): К, 2006.- 58 с.
5. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В. Електропунктурна терапія високопродуктивних корів, хворих на післяродовий метрит // Конференція професорсько-викладацького складу і аспірантів навч.- наукового ін-ту вет. мед. якості і безпеки продукції АПК (Тези доповідей): К, 2006.- С. 57.
6. Жук Ю.В., Михайлюк М.М., Слепченко В.М. Вплив вітаміно-мінерального живлення на білковий обмін у крові високопродуктивних корів у післяродовий період // Конференція професорсько-викладацького складу і аспірантів навч.- наукового ін-ту вет. мед. якості і безпеки продукції АПК (Тези доповідей): К, 2006.- С.34
7. Жук Ю.В., Михайлюк М.М., Бородиня В.І. Вплив вітаміно-мінеральної добавки Баланс на розвиток фетальної частини плаценти корів // Конференція професорсько-викладацького складу і аспірантів навч.- наукового ін-ту вет. мед. якості і безпеки продукції АПК (Тези доповідей): К, 2006.- С.35.
8. Любецький В.Й., Бортнічук В.А., Михайлюк М.М. Доцільність застосування антибіотикотерапії в комплексному лікуванні післяродового метриту у корів // Ветеринарна біотехнологія. – Бюл. – № 8. – 2006. – С. 161–169.

9. Любецький В.Й., Михайлюк М.М. Порівняльна ефективність комплексної терапії високопродуктивних корів, хворих на післяродовий метрит // Вісник БДАУ. – Вип. 41. 2006. – С. 127-137.
10. Михайлюк М.М., Колесник В.Я., Любецький В.Й. Лікування дрібних домашніх тварин з використанням нетрадиційних методів лікування. – К. ПП “Графіка”. – 2006. – 60 с.
11. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М., Слепченко В.М., Бородиня В.І. Діагностика та надання допомоги тваринам під час патологічних родів./ Методична розробка з курсу «Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології» для самостійної роботи студентів. Видавничий центр НАУ. Київ – 2006. – 30 с.
12. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Колесник В.Я., Жук Ю.В. Особливості підбору БАТ для лікування високопродуктивних корів, хворих на післяродовий метрит // Вісн. Сумського НАУ. – Вип. 8 (19). - 2007. – С. 78-81.
13. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М. Вплив вітамінно-мінеральної добавки “Баланс” на прояв передвісників родів та перебіг підготовчої стадії родів у корів голштинської породи // Вісн. Сумського НАУ. – Вип. 8 (19). - 2007. – С. 81-85.
14. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М. Патологічні роди у тварин (діагностика та надання допомоги). - К. ПП “Графіка”. – 2007. – 48 с.
15. Яблонський В.А., Любецький В.Й., Березовський А.В., Якубчак О.М., Бородиня В.І., Вальчук О.А., Михайлюк М.М. Методичні рекомендації щодо діагностики, лікування та запобігання маститу в тварин. – К.: ”Ветінформ”. – 2007. – 32 с.
16. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М. Вплив загально- та імуностимулюючих препаратів на відтворну функцію високопродуктивних корів // Науковий вісник Причорномор’я (збірник наукових праць). – В.42, Ч.1. – 2008. – С. 154-160.

17. Михайлюк М.М., Слєпченко В.М., Жук Ю.В. Вплив прогрівання біологічно активних точок та застосування іхтглюковіту на інволюцію статевих органів корів // Здоров'я тварин і ліки. - №6. – 2008. – С. 18-20.

18. Михайлюк М.М., Жук Ю.В. Вплив термпунктури біологічно активних точок на перебіг інволюційних процесів статевих органів корів // Наукові доповіді НАУ. – 2008-. - №.3(11) // www.nbu.gov.ua/e-journals/nd/2008-3/08mmtpoc.pdf

19. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В. Вплив комплексного застосування електропунктури та фітотерапії на перебіг інволюційних процесів при патологічних родах у корів // Науковий вісник НАУ

15. Інформаційні ресурси

1. <http://diseasecattle.ru/>
2. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/nd/> – Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України
3. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

**Структурно-логічна схема викладання дисципліни
“Превентивні ветеринарні технології незаразних хвороб жуйних”**

Номер змістового модуля	Розділ дисципліни	Тема лекції	Тема лабораторного заняття	Форма контролю знань
№1	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 1. Молочне скотарство України. Сучасний стани та перспективи галузі.	№ 1. Аналіз організації осіменіння корів і телиць в Україні та ВП НДГ НУБіП України	Самост., усн, письмово
-//-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 2. Сучасні дані щодо нейроендокринної регуляції репродуктивного періоду та методи стимуляції статевого циклу.	№ 2. Організація і аналіз методів стимуляції і синхронізації статевого циклу	Самост., усн, письмово
-//-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 3. Запліднення самок – імунологія запліднення: етапи та фактори, впливають на запліднення.		Самост., усн, письмово
-//-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 4. Критерії відтворної здатності тварин. Міжотельний інтервал. Сервіс-період. Індепенданс період. Індекс осіменіння. Коефіцієнт відтворення стада.		Самост., усн, письмово
-//-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 5. Критерії гормонального стану корів впродовж вагітності, родів та післяродового періоду. Методи оцінки гормонального стану.	№ 3. Сучасні методи виявлення корів і телиць в охоті (виїзд у господарство)	Самост., усн, письмово
-//-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 6. Інструментальні методи діагностики вагітності. Ультразвукова, електропунктурна, ендоскопія, амніоскопія.		Самост., усн, письмово
-//-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 7. Розповсюдження, діагностика та розробка заходів з профілактики абортів на комплексах і фермерських господарств.		Самост., усн, письмово
-//-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 8. Сухостійний період у жуйних. Технології запуску. Діагностичні та профілактичні заходи	№ 4. Аналіз стану відтворення поголів'я у відокремлених підрозділах НДГ НУБіП України	Самост., усн, письмово

		впродовж означеного періоду.		
		Тема 9. Роди у жуйних. Причини патологічних родів. Профілактичні заходи.		Самост., усн, письмово
		Тема 10. Особливості перебігу стану післяродової інволюції геніталій у жуйних. Участь нейрогуморальних механізмів у поновленні відтворювальної здатності	5. Критерії оцінки перебігу родів та післяродового періоду	Самост., усн, письмово
		Тема 11. Діагностика і профілактика акушерських хвороб, що ускладнюють перебіг післяродового Тема 12. Ветеринарна перинатологія. Технології вирощування ремонтного молодняка.періоду.		Самост., усн, письмово
		Тема 13. Діагностика і фізіологічні основи профілактики маститу у жуйних. Економічні втрати.	6. Діагностика вагітності (виїзд у господарство)	Самост., усн, письмово
		Тема 14. Контролюючі показники фізіологічного стану на технологічних лініях доїльних залів.		Самост., усн, письмово
		Тема 15. Управління відтворенням у високопродуктивних стадах України. Аналіз, стан, проблеми відтворення.	7. Організація і аналіз підготовки і перебігу сухостійного періоду у корів і нетелів на комплексах і господарствах	Самост., усн, письмово
		Тема 16. Сексована сперма – інновація у молочному скотарстві, як метод управління стадом.		Самост., усн, письмово
		Тема 17. Узагальнююча лекція – акушерська диспансеризація.	8. Клінічні та лабораторні методи діагностики післяродових ускладнень	Самост., усн, письмово
			Модуль №1	
			Залік	
№2	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 1. Неплідність у жуйних та стерильність телиць. Економічні втрати.	9. Контроль за станом молочної залози під час лактації та у сухостійних корів і нетелів (виїзд у	Самост., усн, письмово

			господарство)	
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія		10. Економічне обґрунтування організації заходів з профілактики і ліквідації маститу.	Самост., усн, письмово
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 2. Ендокринологія та імунологія неплідності.	11. Сучасні технології вирощування ремонтного молодняка на комплексах	Самост., усн, письмово
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія		12. Організація діагностичних, профілактичних і лікувальних заходів за систематичної неплідності (виїзд у господарство)	Самост., усн, письмово
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 3. Симптоматична неплідність у жуйних. Інфекційні та інвазійні чинники.	13. Діагностика, лікування та профілактика інфекційних хвороб жуйних, що призводять до неплідності.	Самост., усн, письмово
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія		14. Організація і проведення акушерської та гінекологічної диспансеризації (виїзд у господарство)	Самост., усн, письмово
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 4. Гінекологічна диспансеризація.: етапи та методи.	15. Управління і аналіз відтворення за програмою «Юніформ-Агрі» на молочних комплексах України	Самост., усн, письмово
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія		16. Допуск до іспиту	Самост., усн, письмово
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 5. Новітні методи лікування та профілактики гінекологічних хвороб жуйних.	№ 17. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження анемії, імунних дефіцитів та алергічних хвороб у жуйних у великої рогатої худоби, овець і кіз	Самост., усн, письмово
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія		№ 18. Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень при хворобах ендокринних органів у великої рогатої худоби, овець і кіз	Самост., усн, письмово
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія	Тема 6. Організація управління – менеджмент	№ 19. Спеціальні і клініко-лабораторні	Самост., усн,

	гінекологія	на комплексах та господарствах з виробництва продукції скотарства, вівчарства, козівництва.	методи дослідження, лікування та профілактика патології нервової системи жуйних	письмово
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія		№ 20. Етіопатогенез та особливості прояву поліпатологій у жуйних	Самост., усн, письмово
-\\-	Ветеринарне акушерство і гінекологія		№ 21. Синдроми, диференційна діагностика, принципи лікування та профілактики отруєнь жуйних	Самост., усн, письмово
			Модуль №1	
			Екзамен	

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету ветеринарної медицини

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ**

для студентів ОС «Магістр» II курс,
повний термін навчання 1.4 роки.

З дисципліни “Превентивні ветеринарні технології незаразних хвороб жуйних”
Факультет “ветеринарної медицини”

3-4 семестр

2013-2014 навчальний рік

проф. Цвіліховський М.І.

Лектор: к.вет.н., доцент Вальчук О.А.

Число тижнів 30
Лекцій.....47
Лабораторних занять.....60
Самостійна робота.....177
Всього.....284

Тижні	Лекції	Кількість годин	Лабораторні заняття	Кількість годин	Самостійна робота	Кількість годин
1	Тема 1. Молочне скотарство України. Сучасний стани та перспективи галузі.	2				
2	Тема 2. Сучасні дані щодо нейроендокринної регуляції репродуктивного періоду та методи стимуляції статевого циклу.	2	1. Аналіз організації осіменіння корів і телиць в Україні та ВП НДГ НУБіП України	2	№ 1. Планування та аналіз превентивних заходів з акушерських хвороб жуйних з врахуванням репродуктивного стану груп тварин.	7
3	Тема 3. Запліднення самок – імунологія запліднення: етапи та фактори, впливають на запліднення.	2				
4	Тема 4. Критерії відтворної здатності тварин. Міжотельний інтервал. Сервіс-період. Індепенданс період. Індекс осіменіння. Коефіцієнт відтворення стада.	2	2. Організація і аналіз методів стимуляції і синхронізації статевого циклу	6	Аналіз годівлі жуйних (аналіз раціону за вмістом поживних і біологічно активних речовин).	7
5	Тема 5. Критерії гормонального стану корів впродовж вагітності, родів та післяродового періоду. Методи оцінки гормонального стану.	2				
6	Тема 6. Інструментальні методи діагностики вагітності. Ультразвукова, електропунктурна, ендоскопія, амніоскопія.	2	3. Сучасні методи виявлення корів і телиць в охоті (віїзд у господарство)	6	№ 3. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці хвороб вагітних у великої рогатої худоби, овець і кіз.	7
7	Тема 7. Розповсюдження, діагностика та розробка заходів з профілактики абортів на комплексах і фермерських господарств.	2				

8	Тема 8. Сухостійний період у жуйних. Технології запуску. Діагностичні та профілактичні заходи впродовж означеного періоду.	2	4. Аналіз стану відтворення поголів'я у відокремлених підрозділах НДГ НУБіП України	4	№4. Профілактика хвороб вагітних великої рогатої худоби, овець і кіз.	7
9	Тема 9. Роди у жуйних. Причини патологічних родів. Профілактичні заходи.	2				
10	Тема 10. Особливості перебігу стану післяродової інволюції геніталій у жуйних. Участь нейрогуморальних механізмів у поновленні відтворювальної здатності.	2	5. Критерії оцінки перебігу родів та післяродового періоду	2	№5. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці патології родів у великої рогатої худоби, овець і кіз.	7
11	Тема 11. Діагностика і профілактика акушерських хвороб, що ускладнюють перебіг післяродового періоду.	2				
12	Тема 12. Ветеринарна перинатологія. Технології вирощування ремонтного молодняка.	2	6. Діагностика вагітності (віїзд у господарство)	6	№6. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці післяродової патології у великої рогатої худоби, овець і кіз.	7
13	Тема 13. Діагностика і фізіологічні основи профілактики маститу у жуйних. Економічні втрати.	2				
14	Тема 14. Контролюючі показники фізіологічного стану на технологічних лініях доїльних залів.	2	7. Організація і аналіз підготовки і перебігу сухостійного періоду у корів і нетелів на комплексах і господарствах	4	№7. Профілактика післяродової патології у великої рогатої худоби, овець і кіз.	7
15	Тема 15. Управління відтворенням у високопродуктивних стадах України. Аналіз, стан, проблеми відтворення.	2				
16	Тема 16. Сексована сперма – інновація у молочному скотарстві, як метод управління стадом.	2	8. Клінічні та лабораторні методи діагностики післяродових ускладнень	4	№8. Профілактика акушерських хвороб, пов'язаних із порушенням обміну речовин.	7
17	Тема 17. Узагальнююча лекція – акушерська диспансеризація.	2				
Модуль 1 (всього за семестр)		34		34		56
Залік						
1	Тема 1. Неплідність у жуйних та стерильність телиць. Економічні втрати.	2	9. Контроль за станом молочної залози під час лактації та у сухостійних корів і нетелів (віїзд у	4	№9. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці хвороб яєчників великої рогатої худоби, овець і кіз.	10

			господарство)			
2			10. Економічне обґрунтування організації заходів з профілактики і ліквідації маститу.	2	№10. Профілактика дисфункції яєчників великої рогатої худоби, овець і кіз.	10
3	Тема 2. Ендокринологія та імунологія неплідності.	2	11. Сучасні технології вирощування ремонтного молодняка на комплексах	2	№11. ААналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці інфекційних хвороб, які вражають статеву систему у жуйних.	10
4			12. Організація діагностичних, профілактичних і лікувальних заходів за систематичної неплідності (виїзд у господарство)	4	№12. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці інвазійних хвороб, які вражають статеву систему у жуйних.	6
5	Тема 3. Симптоматична неплідність у жуйних. Інфекційні та інвазійні чинники.	2	13. Діагностика, лікування та профілактика інфекційних хвороб жуйних, що призводять до неплідності.	2	Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці неонатальних хвороб молодняка жуйних.	6
6			14. Організація і проведення акушерської та гінекологічної диспансеризації (виїзд у господарство)	2	№14. Аналіз спеціальних і клініко-лабораторних досліджень при диференційній діагностиці хвороб молочної залози жуйних.	6
7	Тема 4. Гінекологічна диспансеризація.: етапи та методи.	2	15. Управління і аналіз відтворення за програмою «Юніформ- Агрі» на молочних комплексах України	8	№15. Профілактика аліментарної, штучно набутої неплідності великої рогатої худоби, кіз та овець.	6
8			16. Допуск до іспиту	2	№16. Профілактика симптоматичної неплідності у великої рогатої худоби та овець.	6
9	Тема 5. Новітні методи лікування та профілактики гінекологічних хвороб жуйних.	2			№17. Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень за хвороб системи крові, імунної систем та алергічних хвороб у великої рогатої худоби, овець і кіз.	6
10					№18. Заходи профілактики неплідності у великої рогатої худоби, овець і кіз.	6
11	Тема 6. Організація управління – менеджмент на комплексах та господарствах з виробництва продукції скотарства, вівчарства, козівництва.	2			№19. Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних досліджень статевої системи жуйних.	6
12					№20. Профілактика андрологічних хвороб у жуйних.	6
13					№21. Акушерсько-гінекологічна	6

				диспансеризація.	
Модуль 2 (всього за семестр)	47		47		12 1
Екзаменаційна сесія (іспит)					

Лектор: к.вет.н., доцент Вальчук О.А. _____

Завідувач кафедри Вальчук О.А. _____

Комплекти тестів, контрольних запитань для визначення рівня знань студентів

Внутрішні хвороби жуйних

1. Які із перерахованих симптомів відносяться до загальних симптомів хвороб системи травлення

1.	Тахікардія
2.	Тахіпноє
3.	Регургітація
4.	Полакурія
5.	Блювання

Правильна відповідь: 3, 5.

2. Перерахуйте симптоми характерні для набряку гортані у корів

1.	Видимі слизові оболонки гіперемійовані
2.	Утруднене дихання яке часто супроводжується свистом, хрипами, стогоном
3.	Експіраторна задишка
4.	Серозно-гнійні витікання з ніздрів
5.	Інспіраторна задишка

Правильна відповідь: 2, 5.

3. Розставте у відповідності методи анестезії

А. Кесарів розтин Б. Езофаготомія	1. Параломбальна
	2. Висока чи низька сакральна
	3. Нейролептаналгезія
	4. Інфільтраційна анестезія

Правильна відповідь: А – 1, 2, 3, Б – 3, 4

4. Назвіть засоби для корекції рН вмісту рубця при алкалозі

1.	Кисле молоко
2.	Натрію гідрокарбонат
3.	Молочна кислота
4.	Оцтова кислота
5.	Лужні суміші

Правильна відповідь: 1, 3, 4.

5. У теляти 2-х місячного віку спостерігаються: двохстороннє носове витікання, кашель, змішана задишка, при аускультатії – посилене везикулярне дихання з вологими і сухими хрипами. Частота серцевих скорочень – 112 за хв., II-й тон серця посилений з акцентом на легеневої артерії. Температура тіла – 40,1 °С. При перкусії грудної клітки з лівого боку встановлено ділянки притупленого звуку. Поставте діагноз?

1.	Хронічний бронхіт
2.	Інтерстиціальна емфізема легень
3.	Бронхопневмонія
4.	Плеврит

Правильна відповідь: 3.

6. Розставте гормони у відповідності до ендокринних органів, де вони утворюються:

А. Підшлункова залоза	1. Тироксин
В. Щитоподібна залоза	2. Гідрокортизон
С. Наднирникова залоза	3. Інсулін
Д. Прищитоподібна залоза	4. Паратгормон

Правильна відповідь: А-3; В-1; С-2; D-4.

7. Яку хірургічну маніпуляцію треба провести при стійких завалах рубця, пінистій тимпанії, якщо консервативні методи не ефективні?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: Руменотомія

6. Назвіть хворобу передшлунків жуйних, яка може ускладнюватися румінітом, ламінітом, абсцесами в печінці та інших органах

1.	Тимпанія рубця
2.	Ацидоз рубця
3.	Закупорення книжки
4.	Травматичний ретикуліт

Правильна відповідь: 2.

7. Назвіть патогномонічну ознаку закупорення книжки

1.	Послаблення перистальтики сичуга
2.	Послаблення або відсутність шумів у книжці
3.	Послаблення перистальтики кишечника
4.	Припинення жуйки

Правильна відповідь: 2.

8. Назвіть з якою метою застосовують настойку чемериці при гіпо- і атонії передшлунків

1.	Для відновлення ферментативних процесів у передшлунках
2.	Для послаблення моторної функції передшлунків
3.	Для знешкодження токсичних продуктів у передшлунках
4.	Для відновлення моторної функції передшлунків.

Правильна відповідь: 4.

9. Назвіть хворобу рубця, яка характеризується запаленням і ушіленням сосочків рубця внаслідок надмірних нашарувань лускатих епітеліальних клітин з наступним злущенням їх і утворенням дефектів на слизовій оболонці.

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: Паракератоз.

10. Назвіть хворобу рубця, що характеризується зниженням рН рубцевого вмісту, порушенням травлення та ацидотичним станом організму

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: ацидоз рубця.

11. Розставити у відповідності до мікроелементозів наступні характерні для них симптоми:

А. Йодна недостатність	1. Низькорослість
В. Гіпокобальтоз	2. Спотворення смаку
	3. Гіпофункція щитоподібної залози
	4. Анемія
	5. Зниження вмісту в крові вітаміну В ₁₂

Правильна відповідь: А-1,3; В-2,4, 5.

12. Назвіть захворювання яке характеризується переповненням рубця газами внаслідок посиленого їх утворення і затримки відходження із рубця.

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: Тимпанія рубця (Тимпанія).

13. Перерахуйте лікарські засоби показані при виразковій хворобі

1.	В'язучі
2.	Діуретичні
3.	Кровоспинні
4.	Знеболюючі
5.	Нестероїдні протизапальні

Правильна відповідь: 1, 3, 4.

14. Специфічним симптомом фібринозного перикардиту є:

1.	перикардіальні шуми тертя;
2.	перикардіальні шуми плескоту;
3.	збільшення ділянки абсолютного серцевого притуплення;
4.	переповнення яремних вен.

Правильна відповідь: 1.

15. Назвіть засоби для корекції рН вмісту рубця при ацидозі

1.	Натрію гідрокарбонат
2.	Кисле молоко
3.	Цукор
4.	Оцтова кислота
5.	Лужні суміші

Правильна відповідь: 1, 5.

16. Перерахуйте магнітні зонди які використовують для профілактики травматичного ретикуліту у ВРХ

1.	зонд Коробова
2.	зонд Черкасова
3.	петлевидний зонд Хохлова
4.	зонд Телятникова
5.	носо-стравохідний зонд

Правильна відповідь: 1, 4.

17. Розставити якії із хвороб відповідають наведені симптоми

А. Перитоніт	1. Підвищення температури тіла
Б. Асцит	2. Болочистість в ділянці черева
	3. Наявність трансудату в черевній порожнині
	4. Наявність в черевній порожнині рідини із вмістом білка більше 3%, лейкоцитами, мікроорганізмами та гнійними тільцями
	5. Завжди хронічний перебіг
	6. Температура тіла в межах фізіологічних коливань

Правильна відповідь: А – 1, 2, 4; Б – 3, 5, 6.

18. Який відділ складного шлунка у новонароджених телят починає функціонувати з першої доби життя?

1	Рубець
2	Книжка
3	Сітка
4	Сичуг

Правильна відповідь: 4.

19. Назвіть хворобу травного тракту жуйних під час диференційної діагностики якої потрібно враховувати такі інфекційні захворювання як сибірка і емфізематозний карбункул

1.	Ацидоз рубця
2.	Тимпанія рубця
3.	Зміщення сичуга
4.	Алкалоз рубця

Правильна відповідь: 2.

20. Назвіть хворобу стравоходу під час якої може розвинути гостра тимпанія рубця

1.	Запалення
2.	Параліч
3.	Закупорення
4.	Розширення

Правильна відповідь: 3.

21. Назвіть які засоби застосовують для відновлення моторної функції передшлунків?

1.	Настойка чемериці
2.	Розчин іхтіолу
3.	Карбахолін
4.	Тіамін

Правильна відповідь: 1, 3.

22. У корови, після того як її завернули із заготівельного пункту, швидко розвинулись ознаки збудження, переляку, задишки. Дихання напружене, прискорене. Тварина стоїть широко розтавівши кінцівки. Ніздрі розширені. При аускультатії – вологі хрипи. При видиху з носових отворів – піна з червонуватим відтінком. Цианоз. Переповнення яремних вен. $t^{\circ} 38,5^{\circ}\text{C}$. Поставте ймовірний діагноз?

1.	Набряк легень
2.	Крупозна пневмонія
3.	Емфізема легень
4.	Гангрена легень

Правильна відповідь: 1.

23. Перерахуйте показання для діагностичної плевральної пункції

1.	Стійке випотівання.
2.	Підозра на емпієму плеври.
3.	Значне підвищення температури тіла
4.	Неясні причини випотівання.
5.	Зниження працездатності

Правильна відповідь: 1, 2, 4.

24. Перерахуйте хвороби які виключають в диференційній діагностиці екссудативного плевриту

1.	Бронхіт
2.	Гідроторакс
3.	Аспірації на пневмонія
4.	Гангрена легень
5.	Перикардит

Правильна відповідь: 2, 5.

25. Перерахуйте новокаїнові блокади показані при бронхопневмонії тварин

1.	Поперекова (паранефральна)
2.	Зірчастого симпатичного вузла
3.	Грудних вісцеральних нервів і пограничного стовбура
4.	Сакральна
5.	Паралюмбальна

Правильна відповідь: 2, 3.

26. Назвіть основні причини виникнення кетозу у корів:

1	Надлишок енергії в раціоні
2	Дефіцит енергії в раціоні
3	Знижений рівень білка в раціоні
4	Низьке цукрово-протеїнове співвідношення в раціоні
5	Знижений рівень жирів у раціоні

Правильна відповідь: 2, 4.

27. Під час призначення антибіотиків для лікування пневмоній враховують:

1.	розчинність препарату;
2.	чутливість мікроорганізмів дихальних шляхів;
3.	токсичність;

4.	синергізм дії.
----	----------------

Правильна відповідь: 2, 4.

28. У хворой корови спостерігається відсутність жуйки, $t^{\circ} 38,8^{\circ}\text{C}$, об'єм черева збільшений, ліва пахвина вирівнюється, вміст рубця твердої консистенції, при натискуванні утворюється ямка яка повільно зникає. Ваш діагноз?

1.	Алкалоз рубця
2.	Тимпанія рубця
3.	Парез рубця
4.	Румініт

Правильна відповідь: 3.

29. Перерахуйте корми, згодовування яких у великій кількості є причиною виникнення відповідних захворювань у жуйних

А. Алкалоз рубця	1. Кукурудза в стадії молочно-воскової стиглості
Б. Ацидоз рубця	2. Зелена маса горохо-вівсяної суміші
	3. Цукровий буряк
	4. Меляса
	5. Карбамід
	6. Горохова дерть

Правильна відповідь: А – 2, 5, 6; Б – 1, 3, 4.

30. рН вмісту рубця ВРХ в нормі становить:

1.	6,8 – 7,2
2.	6,0 – 6,5;
3.	7,5 – 8,0;
4.	5,5 – 6,0.

Правильна відповідь: 1.

31 Назвіть хворобу з гострим перебігом, що характеризується підвищеною збудливістю, клонічними та тетанічними судомами внаслідок зниження в крові вмісту магнію.

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: пасовищна тетанія (гіпомагніємія)

32. Назвіть мікроелементоз, що має переважно хронічний перебіг і характеризується порушенням гемопоєзу (анемія), зміною кольору волосся (депігментація), порушенням функцій органів травлення, дистрофічними процесами у центральній нервовій системі.

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: гіпокупроз

33. Назвіть мікроелементоз, що характеризується порушенням функцій щитоподібної залози, серцево-судинної і нервової систем, обміну речовин.

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: йодна недостатність

34. Назвіть недостатність якого вітаміну характеризується посиленою метаплазією й ороговінням епітеліальних клітин шкіри, слизових оболонок дихальних шляхів, травного каналу, сечостатевої системи, порушенням зору, відтворної функції та росту молодяку

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: вітамін А (А-гіповітаміноз)

35. Назвіть недостатність якого вітаміну проявляється порушенням процесів окиснення в органах і тканинах, переродженням і некрозом клітин печінки, м'язовою дистрофією.

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: вітамін Е (Е-гіповітаміноз)

36. Назвіть захворювання новонародженого молодяку, яке характеризується порушенням секреторної, моторної, всмоктувальної і ексcretорної функцій травного каналу, розладом обміну речовин, зневодненням, дисбактеріозом та інтоксикацією організму.

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: Диспепсія.

37. Які терапевтичні засоби використовують для зменшення бродильних процесів при періодичній тимпанії телят

1	глюкозу
2	молочну кислоту
3	настойку чемериці
4	фуросимід
5	тимпанол

Правильна відповідь: 2, 5.

38. Назвіть причини виникнення ендогенного ожиріння

1	Надлишок синтезу глюкогону
2	Недостатність синтезу глюкогону
3	Надлишок синтезу паратгормону

4	Недостатність синтезу тирокальцитоніну
5	Недостатність синтезу трийодтироніну

Правильна відповідь: 2, 5

39. Нестача яких мікроелементів призводять до розвитку ензоотичної остеодистрофії

1	Кобальт
2	Мідь
3	Марганець
4	Йод
5	Селен

Правильна відповідь: 1, 2, 3

40. Назвіть причини виникнення пасовищної тетанії

1	Надлишкове надходження калію з кормом
2	Згодювання зеленої маси з пасовищ де росте біла конюшина
3	Різкий перехід від стійлового утримання до пасовищного, при відсутності в раціоні грубих кормів
4	Підгодівля в перехідний період тварин сіном, сінажем соломою
5	Надлишок ретинолу

Правильна відповідь: 1, 3.

41. Назвіть причини виникнення післяродової гіпофосфатемії у корів

1	Нестача у раціоні кальцію
2	Нестача вітаміну Д
3	Гіперфункція прищитоподібних залоз
4	Нестача у раціоні фосфору
5	Зниження вмісту інсуліну в крові

Правильна відповідь: 2, 3, 4

42. Назвіть основні причини виникнення вторинної остеодистрофії у тварин

1	Гіперфункція щитоподібної залози
2	Нестача в раціонах кальцію, фосфору та інших мінеральних елементів
3	Кетоз
4	Нестача в раціонах протеїну
5	Висококонцентратний тип годівлі (до 50,8 % енергії) зі значною нестачею сіна

Правильна відповідь: 3, 5

43. Назвіть гормони, що виробляються в щитоподібній залозі

1	інсулін
2	тироксин
3	трийодтиронін
4	окситоцин
5	кортизол

Правильна відповідь: 2, 3.

44. Назвіть патогномонічні ознаки кетозу в корів

1	Гіперглікемія
2	Зниження продуктивності
3	Кетонolakтія
4	Кетонемія
5	Розлади травлення

Правильна відповідь: 3, 4

45. Вторинна остеодистрофія розвивається при:

1	нестачі білків у кормах
2	надмірному накопиченню кетонів тїл в організмі тварин
3	зниженні засвоєння Р
4	зниженні засвоєння Mg

Правильна відповідь: 2

46. Сприятливі умови для розвитку пасовищної тетанії створюються при:

1	жомовому, силосно-жомовому та бардяному типах годівлі, нестачі сіна і концентрованих кормів
2	однотипній висококонцентратній годівлі за нестачі в раціоні сіна
3	надлишку магнію в раціоні
4	випасанні на білій конюшині
5	різкому переході від стійлового утримання до пасовищного, при відсутності в раціоні грубих кормів

Правильна відповідь: 5

47. В основі патогенезу якого захворювання лежить нераціональне використання карбонату кальцію

1	ожиріння
2	міоглобінурія
3	аліментарна остеодистрофія
4	пасовищна тетанія
5	вторинна остеодистрофія

Правильна відповідь: 4

48. В основі патогенезу якого захворювання лежить порушення функцій щитоподібних та прищитоподібних залоз

1	міоглобінурія
2	аліментарна остеодинтрофія
3	аліментарна дистрофія
4	вторинна остеодинтрофія

Правильна відповідь: 4

49. Катіони якого мікроелементу нагромаджуються в зелених рослинах і сприяють виникненню гіпомагнемії?

1	фтору
2	цинку
3	калію
4	заліза
5	міді

Правильна відповідь: 3

50. В основі патогенезу якого захворювання лежить підвищення активності паратгормону?

1	пасовищна тетанія
2	аліментарна остеодинтрофія
3	післяродова гіпофосфатемія
4	вторинна остеодинтрофія
5	гіпокобальтоз

Правильна відповідь: 3

51. Розставити у відповідності до захворювання обміну речовин наступні клінічні ознаки і показники крові

А. Аліментарна остеодинтрофія	1. гіпофосфатемія
Б. Вторинна остеодинтрофія	2. міокардіодистрофія
	3. гіпопротеїнемія
	4. гіперфосфатемія
	5. негативна білково-осадова проба
	6. гепатодистрофія

Правильна відповідь: А-1, 3, 5; Б-2, 4, 6.

52. Розставити у відповідності до захворювання обміну речовин терапевтичні засоби

А. Кетоз	1. глюкокортикоїди
Б. Ожиріння	2. гормони щитоподібної залози
	3. кетост
	4. фолікулін, синестрол, прогестерон
	5. зниження енергетичної забезпеченості раціону
	6. глюкоза, цукор або інші глюкогенні засоби

Правильна відповідь: А-1, 3, 6; Б-2, 4, 5.

53. Яким хворобам обміну речовин відповідають наведені симптомокомплекси?

1. Пасовищна тетанія	А. Тремтіння м'язів, напруженість рухів, хиткість тазової частини тулуба. Тварина спотикається і падає, з певним зусиллям піднімає передню частину тулуба і набуває пози сидячого собаки. Парез задньої частини тулуба,
2. Міоглобінурія	В. Слабкість тазових кінцівок, атаксія, тварини неохоче рухаються. Поверхнева больова чутливість збережена. Вміст неорганічного фосфору у сироватці крові знижений
3. Післяродова гіпофосфатемія	С. Під впливом зовнішніх чинників збудливість тварини зростає, підвищується чутливість шкіри (гіперестезія), посилюється напруження м'язів, їх тремор, при тяжкому перебігу клонічні та тетанічні судоми.

Правильна відповідь: 1-С, 2-А, 3-В

54. Ензоотична атаксія ягнят це одна з форм:

1	гіпокупрозу
2	гіпокобальтозу
3	дефіциту селену
4	дефіциту марганцю

Правильна відповідь: 1.

55. Які з перерахованих препаратів застосовують для лікування хворих на білом'язову хворобу тварин

1	магнію сульфат
2	натрію селеніт
3	фероглюкін
4	цинку сульфат
5	токоферолу ацетат

Правильна відповідь: 1, 5.

56. Розставте симптоми у відповідності до захворювань:

А. Диспепсія	1. Загальне пригнічення, збільшення суглобів, викривлення хребта та діафізів трубчастих кісток, порушення координації рухів, гіпокальціємія і гіпофосфатемія
В. Бронхопневмонія	2. Загальне виснаження, втрата апетиту, часті проноси, дегідратація організму.
С. Д-гіповітаміноз (рахіт)	3. Загальне пригнічення, підвищена температура, кашель, витікання з носових отворів.

Правильна відповідь: А-2; В-3; С-1.

57. Розставте захворювання молодняку згідно класифікації:

А. Антенатальні	1. Кровотеча з пуповини.
-----------------	--------------------------

V. Інтранатальні	2. Диспепсія
C. Неонатальні	3. Бронхопневмонія
D. Постнатальні	4. Відсутність анального отвору.

Правильна відповідь: A-4; B-1; C-2; D-3.

58. Назвіть причину за якою телятам і ягнятам до 2-тижневого віку протипоказане введення цукру до складу лікарських препаратів

1	відсутність в сичужному соку ферменту сахарази
2	відсутність в сичужному соку ферменту ліпази
3	відсутність в сичужному соку ферменту фруктази
4	відсутність в сичужному соку ферменту реніну

Правильна відповідь: 1.

59. Молозивний токсикоз виникає за умов:

1	Надмірного згодовування молозива
2	Недостатнього згодовування молозива
3	Згодовування молозива, яке містить токсичні речовини
4	Згодовування молозива від корів-первісток

Правильна відповідь: 3.

60. Які лікувальні засоби показані за гідроперикардиту?

1	Серцеві глікозиди
2	Антибіотики
3	Новокаїнові блокади
4	Сечогінні

Правильна відповідь: 1, 4.

Контрольні запитання для визначення рівня знань студентів Внутрішні хвороби жуйних

1. Які існують види терапії?
2. До якого різновиду патогенетичної терапії відносяться новокаїнові блокади?
3. Що таке дієтотерапія?
4. За режимом годівлі які існують дієти?
5. Які дієтичні корми застосовують для жуйних при захворюваннях органів системи травлення?
6. Які дієтичні корми застосовують для телят при захворюваннях органів системи травлення?
7. Який із методів фізіотерапії найчастіше застосовується при лікуванні хвороб системи травлення у жуйних?
8. Що таке диспансеризація тварин?
9. Коли проводять планову диспансеризацію корів на племінних молочних фермах?
10. Коли проводять планову диспансеризацію телят у спеціалізованих господарствах?
11. Коли проводять планову диспансеризацію вівцематок?
12. Якими показниками визначається поживна цінність раціону жуйних?
13. Яке цукрово-протеїнове співвідношення повинно бути в раціоні для жуйних?
14. Який оптимальний рівень клітковини у сухій речовині раціону має бути для сухостійних і лактуючих корів?
15. Для забезпечення фізіологічного обміну речовин і народження життєздатного приплоду який відсоток за поживністю в структурі раціону сухостійних корів повинно становити сіно високої якості, соковиті корми і концентрати?
16. Якими показниками визначається якість грубих кормів, силосу і сінажу?
17. Які загальні симптоми хвороб серцево-судинної системи?
18. Назвіть сприяючі фактори проникнення гострих металевих предметів у перикард великої рогатої худоби.
19. По якими ознакам диференціюють перикардит від гідроперикарду?
20. По якими ознакам диференціюють фібринозний перикардит від фібринозного плевриту?
21. Що необхідно застосовувати жуйним при травматичному перикардиті?

22. Які основні заходи слід проводити в господарствах, неблагополучних з травматичного перикардиту?
23. Які абіотичні фактори є причиною виникнення катаральної бронхопневмонії у телят?
24. Чим зумовлено розвиток бронхопневмонії у телят при підвищеному вмісті аміаку в повітрі приміщення та А-гіповітамінозі?
25. Чому бронхопневмонія часто виникає у телят і ягнят гіпотрофіків?
26. Який механізм виникнення тахікардії і тахіпноє при бронхопневмонії?
27. Назвіть основні симптоми у телят при катаральній бронхопневмонії?
28. Від яких респіраторних хвороб необхідно диференціювати катаральну бронхопневмонію у телят?
29. Які принципи лікування телят, хворих на катаральну бронхопневмонію?
30. Назвіть комплекс заходів з профілактики хвороб органів дихальної системи великої рогатої худоби та овець.
31. Назвіть первинну і вторинну причини обтурації стравоходу у жуйних?
32. Які основні клінічні ознаки закупорення стравоходу у жуйних?
33. Визначають закупорення стравоходу на підставі і диференціюють його від інших хвороб стравоходу?
34. Схема лікування жуйних при обтурації стравоходу.
35. Заходи профілактики закупорення стравоходу у жуйних.
36. Причини виникнення атонії і гіпотонії передшлунків у великої рогатої худоби та дрібних жуйних.
37. Які основні симптоми гіпо- і атонії передшлунків?
38. Принципи лікування тварин, хворих на гіпо- і атонію передшлунків.
39. Для відновлення моторної функції передшлунків при дистонії призначають ...
40. Для звільнення вмісту передшлунків при гіпо- і атонії призначають ...
41. З метою відновлення ферментативних процесів у передшлунках при дистонії застосовують
42. Для відновлення обміну речовин та дезінтоксикації при гіпо- і атонії передшлунків застосовують
43. Основні заходи профілактики гіпо- і атонії передшлунків
44. Визначення хвороби тимпанія рубця
45. Причини виникнення первинної тимпанії рубця з гострим перебігом
46. Причини виникнення вторинної тимпанії рубця з гострим перебігом у телят, ягнят і козенят
47. Симптоми гострої тимпанії рубця
48. Які хвороби необхідно диференціювати при гострій тимпанії рубця?
49. Принципи лікування гострої тимпанії рубця
50. Які заходи необхідно застосовувати для рефлекторної відрижки газів із рубця при тимпанії?
51. Для зменшення бродильних процесів і утворення газів у рубці при тимпанії застосовують
52. Для вбирання газів у рубці при тимпанії застосовують ...
53. Коли проводять руміноцентез і румінотомію при тимпанії рубця
54. Основні заходи профілактики тимпанії рубця з гострим перебігом
55. Причиною травматичного ретикуліту і ретикулоперетоніту може бути...
56. Який механізм перфорації стінки сітки гострим предметом?
57. Які діагностичні прийоми використовують для виявлення больової реакції при травматичному ретикуліті?
58. Етіологія і патогенез безоарної хвороби телят і ягнят.
59. Симптоми безоарної хвороби у телят і ягнят.
60. Лікування та профілактика безоарної хвороби у телят і ягнят.
61. Причини казеїно-безоарної хвороби у телят, методи лікування та профілактика

62. Діагностика, лікування та профілактика молозивного токсикозу у телят
63. Причини порушення травлення (диспепсії) у новонароджених телят
64. Симптоми аліментарної і токсичної диспепсії у телят
65. Диференціальна діагностика аліментарної від аутоімунної і токсичної диспепсії
66. Принципи лікування телят, хворих на аліментарну, аутоімунну і токсичну диспепсію
67. Схема заходів щодо профілактики диспепсії у новонароджених телят
68. Причини виникнення кетозу у корів і кітних вівцематок
69. Симптоми кетозу у корів і кітних вівцематок
70. Принципи лікування корів і кітних вівцематок, хворих на кетоз
71. Схема заходів профілактики кетозу у корів і кітних вівцематок
72. Причини виникнення аліментарної і вторинної остеодистрофії у корів
73. Симптоми остеодистрофії у корів
74. Методи лікування та профілактики остеодистрофії у корів
75. Лікування та профілактика пасовищної тетанії у високопродуктивних корів
76. Профілактика і лікування білом'язевої хвороби та ензоотичної атаксії у ягнят
77. Профілактика хвороб імунної системи у телят